

KARTA PRACY UCZNIA
do zastosowania w trakcie wycieczki badawczej
z rozwiązaniami

Zadanie 1.

Wyjaśnij, co to są związki WWA, jakie są ich źródła oraz dlaczego ich zawartość oznacza się w glebie?

„Związki WWA – to wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne.
Głównymi źródłami WWA są:

- produkty niepełnego spalania paliw kopalnych,
- lotne pyły i popioły powstające ze spalania paliw lub utylizacji odpadów
- działalność przemysłu ciężkiego, związanego z przetwarzaniem węgla i ropy naftowej,
- emisja spalin, pochodząca z indywidualnych kotłowni,
- transport samochodowy.

Związki WWA są bardzo toksyczne dla ludzi i zwierząt, niektóre z nich powodują chorobę nowotworową”.

Zadanie 2.

Wyjaśnij, co to są pestycydy i dlaczego wywierają negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze i życie ludzi?

„Pestycydy – to grupa związków organicznych stosowana w rolnictwie do likwidacji różnych szkodników oraz chwastów.

Związki te charakteryzują się silną toksycznością, mogą powodować liczne choroby, zaburzenia rozwoju dzieci oraz uszkodzenia układu immunologicznego. Wiele z nich ulega biokumulacji w roślinach oraz organizmach ludzkich i zwierzęcych”.

Zadanie 3.

Podaj nazwę urządzenia służącego do określenia zawartości pestycydów w glebie.

„Chromatograf cieczowy HPCL.”

Odpowiedz na pytanie: o czym mówi chromatogram?

„Chromatogram - to wykres przedstawiający wynik analizy chromatograficznej badanej próbki. Na jego podstawie można określić substancje, które wchodziły w skład badanej próbki”.

Zadanie 4.

A. Podaj nazwę urządzenia służącego do określenia zawartości metali ciężkich w glebie.

„Spektrometr z plazmą wzbudzoną indukcyjnie ICP”.

B. Odpowiedz na pytania:

Jaka jest granica wykrywalności metali ciężkich na tym aparacie?

„Granica wykrywalności metali ciężkich wynosi 0,01 mg/dm³”.

Dlaczego metale ciężkie są toksyczne dla organizmu człowieka?

„Sole oraz tlenki metali ciężkich mogą być przyczyną groźnych zatruć, chorób układu krążenia, układu nerwowego, nerek, chorób nowotworowych”.

Zadanie 5.

Wyjaśnij, jakie znaczenie ma oznaczanie węgla organicznego w glebie?

„Oznaczanie węgla organicznego w glebie pozwala wnioskować o zawartości próchnicy w badanej glebie”.

Zadanie 6.

Zmiana pH gleby zmienia jej właściwości. Podaj trzy zmiany we właściwościach gleby po jej silnym zakwaszeniu.

- A. zmniejsza się ilość bakterii glebowych, których obecność jest jednym ze wskaźników żyzności gleby
- B. następuje zmniejszenie przepuszczalności wody
- C. część składników pokarmowych dla roślin przechodzi w związki dla nich nieprzyswajalne (np. w fosforany).

Zadanie 7.

Wymień trzy krzewy, które:

- A. mogą rosnąć na glebach kwaśnych

„Azalie, rododendrony, hortensje”.

- B. nie mogą rosnąć na kwaśnych glebach.

„Lilak (bez), jaśmin, bukszpan”.